

Chapter- 8

Chapter Name – सूक्तिस्तवकः

STUDY NOTES

छात्राः सदाचारः विषये सम्यक् जानन्ति।

Changing your Tomorrow

छात्राणां सूक्तिस्तवकः विविषये सम्यक् ज्ञानप्रदानम्।

शि— सुन्दर पदस्य कः पर्यायः पदम्?

छा - सुन्दर पदस्य सु इति पर्यायः पदम्।

शि— वचनम् इति पदस्य कः पर्यायः पदम्?

छा - वचनम् इति पदस्य वाणी, उक्तिः इत्यादयः पर्यायः पदम्।

शि— सुन्दर एवं वचनम् द्वयोः पदयोः मेलनेन किम् भवति ?

छा - सुन्दर एवं वचनम् द्वयोः पदयोः मेलनेन सूक्तिः भवति।

शि — तर्हि अद्य वयं सूक्तिस्तवकः इति पाठं पठामः कथयित्वा शिक्षकः श्यामपटे सूक्तिस्तवकः लिखति।

शिक्षकः छात्रान् उद्यमस्य विषये सम्यक् ज्ञानप्रदानम् करोति एवं पुस्तकगत पाठः जीवने उपयोगः न भवति इति कथयति।

उद्यमेन हि सिध्यन्ति यो न सार्थकः।

१. उद्यमेन पदे का विभक्तिः ?

२. कार्याणि पदे किं वचनम् ?

३. मृगाः पदस्य कोऽर्थः ?

४. पुस्तकम् पदस्य लिङ्गम् किम् भवति ?

एतेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि प्राप्यानन्तरम् शिक्षकः उद्यमकरणार्थं छात्रान् प्रेरयति। तदनन्तरं पुस्तकान्तर्गतः पाठः यदि जावने किञ्चित् कार्ये न आगच्छति तर्हि तत् पाठं न पठितव्यम्। इति वहवः उदाहरण माध्यमेन शिक्षकः छात्रान् प्रेरयति।

शिक्षकः उदाहरणमाध्यमेन प्रियवाक्य कथनं, परिश्रमस्य उपरि आलोचनां कुर्वन्ति। यथा – प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे मानवाः तुष्यन्ति।

तस्मात् सर्वदा प्रियवाक्यं वक्तव्यम्।

प्रियवाक्य प्रदानेन पशवः, पक्षीणः, मानवाः सर्वे तुष्यन्ति। यदि निरन्तरं परिश्रमं वयं कुर्मः तर्हि वयं लक्ष्यप्राप्तं कर्तुं शक्नुमः। यथा पिपिलकः निरन्तरं परिश्रमं कुर्वन्ति वर्षाकालस्य पूर्वात्। वर्षाकाल समये ते निश्चिन्तं भवन्ति।

चित्रवर्णनम्, अपठितानुच्छेदः विषये सम्यक् ज्ञानप्रदानम्।